

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er ked af at måtte sige til hr. Hans Christian Schmidt, at jeg ikke tror, det nogen sinde vil lykkes mig at komme til at holde meget engagerede, varme taler om asfalt eller andre døde ting set i forhold til det engagement, som man har, når man taler om mennesker – og det er måske én af forskellene mellem at være Socialdemokrat og være Venstremand.

Hans Christian Schmidt (V):

Regeringens forslag til ny kommunal udlignings- og finansieringsordning er ikke gennemarbejdet, ikke gennemskueligt og et hastværksarbejde, der burde være taget af bordet. Indenrigsministeren har ikke kunnet dokumentere de faktiske ændringer på det kommunale område, som efter ministerens opfattelse har gjort det nødvendigt at ændre på kriterierne for de kommunale udligningsordninger. Forslagene er derfor særdeles upræcise, og ofte er det blot brede vendinger, der anvendes.

Kommunaludvalget har i forbindelse med behandlingen af forslaget stillet over 70 spørgsmål. Besvarelserne har flere gange været upræcise, men værst af alt har de afsløret, at forslaget er gennemsyret af den holdning, at forligspartierne først har besluttet, hvem der skulle have gavn af ordningen, og så dernæst regnet baglæns og opstillet kriterierne, som man skulle have pengene efter.

Man skulle jo forvente, at det var de rigeste kommuner, der blev ramt forholdsmæssigt hårdt, men det er ikke tilfældet. Det kan man illustrere ved at se på tre amter, nemlig Storstrøms Amt, Vestsjællands Amt og Roskilde Amt. I hvert af de tre amter viser det sig, at de tre forholdsmæssigt hårdtest ramte kommuner har et beskatningsgrundlag under gennemsnittet.

Noget tyder på, at forslaget rammer de kommuner, der har været sparsommelige, for det viser sig, at en lang række af de store kommuner, der tjener på reformen, på mange måder har et serviceniveau, der ligger langt over det niveau, der er gældende for kommuner i f.eks. Vestjylland.

Besvarelserne har også bevist, at vejkrateriet omgående bør indføres igen. Det er det eneste kriterium, der tager højde for den fordyrelse, der er ved store vejlængder, f.eks. merudgifter til skoletransport, merudgifter som følge af ugunstig skolestruktur, merudgifter til ældre-

service, merudgifter til arealopgaver såsom naturpleje, vandløbsvæsen, kystsikring osv.

Specielt på ældreområdet har Finansministeriets embedsmænd netop selv peget på, at der går for mange timer til ikkeplejeopgaver, og det kan derfor undre, at vejkrateriet nu bliver afskaffet.

Vi fornemmer da også, at ministeren er blevet klar over, at det er forkert at tage vejkrateriet ud af udligningsordningen, men ministeren har ikke haft mod til at drage konsekvensen af denne urimelighed og har dermed ikke genindført vejkrateriet, sådan som ministeren burde have gjort.

I stedet har ministeren stillet et ændringsforslag, der går ud på, at der oprettes en pulje på 50 mio. kr. Ved tildeling fra denne pulje skal der tages hensyn til tab ved de nye udligningsregler, vejlængder og skattegrundlag, men pengene er ikke et ekstrabeløb, idet de skal tages fra eksisterende puljer, f.eks. puljen for vanskeligt stillede kommuner. Det har altså ikke noget at gøre med en genindførelse af vejkrateriet, men derimod aflad for en dårlig samvittighed over indholdet og tilblivelsen af forslaget.

Vi har i Kommunaludvalget haft besøg af deputationer, der tilsammen repræsenterer op imod 220 kommuner. Det gjorde et stærkt indtryk, når borgmestre på tværs af partiskel berettede om, hvordan forslagene vil virke i de enkelte kommuner. Det bekræftede samtidig, at der ikke er en sammenhæng i forslagene.

Den generelle holdning var uden hensyn til partifarve i deputationerne, at udligningsreformen ikke er gennemarbejdet, at den er ikke gennemskuelig, og at den som sagt bør tages af bordet. Vi forstår ikke, at det ikke har gjort større indtryk på forligspartierne.

Vi har haft ministeren i samråd og stillet spørgsmål om, hvorfor ministeren ikke har fundet det nødvendigt at inddrage Folketinget i det forberedende lovarbejde, når statsministeren den 4. oktober 1994 og indenrigsministeren den 13. januar 1995 bekendtgjorde, at der ville ske ændringer på netop dette område.

Vi har ikke fået tilfredsstillende svar og må derfor gå ud fra, at det aldrig har været hensigten, at de store partier skulle inddrages i de kommunale og amtskommunale sammenhænge. Det hænger også fint sammen med, at vi ikke efterfølgende på noget tidspunkt er blevet inddraget i forhandlingerne. Og selv om forligspartierne ved førstebehandlingen gjorde meget ud af, at der kun var tale om en aftale og ikke et forlig, har virkeligheden altså vist noget andet.